

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Дизайн»

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВ02.2 «СОЦІОЛОГІЯ МІСТА»

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Архітектура та містобудування

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет Фізико-технічний інститут, факультет будівництва, архітектури та дизайну

(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

2020 рік

Робоча програма ППВ02.2 «СОЦІОЛОГІЯ МІСТА»
(назва навчальної дисципліни)
 для студентів спеціальності «191 Архітектура та містобудування»,
 освітня програма (спеціалізація) Архітектура та містобудування
(назва освітньої програми (спеціалізації))

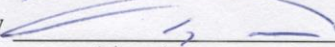
« 15 » 02, 2020 року - 14 с.

Розробники: канд. філ. наук, доцент Захарова С.О
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Дизайн»

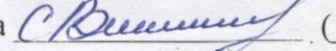
Протокол від « 03 » 03 2020 року № 6

Завідувач кафедри «Дизайн»
(найменування кафедри)

« 03 » 03 2020 року (І.С.Рижова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету
будівництва, архітектури та дизайну
(найменування факультету)

Протокол від « 05 » 03 2020 року № 5

« » 2020 року Голова (В.О.Савченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19 «Архітектура та будівництво»</u> (шифр і найменування)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>191 «Архітектура та містобудування»</u> (код і найменування) (освітня програма: <u>«Архітектура та містобудування»</u>) (найменування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1м	1м
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/14

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу вивчення дисципліни «Соціологія міста» є: дати цілісне уявлення про історію урбанології та основні віхи в теоретичному осмисленні міста і розвитку міських досліджень, а також культурологічному та цивілізаційному зрізі міст.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціологія міста» є:

- познайомити магістрів з основними віхами в розвитку соціологічної теорії міста і урбаністичних досліджень;
- уявити класичні теорії міста, урбанізації та урбанізму в контексті їх загальнотеоретичних і методологічних основ;
- познайомити з класичними зразками міських досліджень;
- представити основні культурологічні концепції з ухилів в культурологію міста, міське середовище, міський спосіб виробництва культурних цінностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК06. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові компетентності: .

С(Ф)К01 Розуміння сучасної методології наукової діяльності, формування навичок науково-дослідної роботи: опанування системою знань про методологію, основні елементи, етапи, методи дослідження наукових явищ, щодо процесу підготовки і написання наукових праць в цілому та у вищому навчальному закладі, зокрема

С(Ф)К06. Здатність до розуміння теорії містобудування: формування систем розселення, районного планування, урбаністики, структури генерального плану, економіки містобудівних систем, благоустрою та інженерному обладнанню територій, реновації територій, естетики архітектурно-містобудівного середовища.

С(Ф)К07. Знання та науково-теоретичне розуміння особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в мистецтві, архітектурі, містобудуванні та дизайні України та зарубіжних країн у національному та регіональному контексті

С(Ф)К11. Здатність до системного аналізу і оцінки природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного експериментального концептуального проектування та моделювання, при проведенні натурного обстеження, обмірних і геодезичних робіт, при розрахунку балансу території, структури населення, мереж культурно-побутового обслуговування.

очікувані програмні результати навчання

ПРН1. Реалізувати знання основних понять, термінів і значень, професійної мови спілкування в сфері архітектури та містобудування: теорії архітектури, реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів, ландшафтної архітектури, інформаційних технологій в архітектурі.

ПРН2. Володіти логікою та методологією наукового пізнання, розвивати теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПРН15. Формувати концепції і теоретичні засади в галузі природничих, гуманітарних і технічних наук при аналізі і прийнятті рішень в сфері архітектури і містобудування.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Місто як об'єкт вивчення: історія, теорія, методи

Змістовий модуль 1 Класична теорія західної соціології містобудування

Тема 1 Теорія міста в структурі загальної соціології

Проблема дефініції «місто», підстави визначення міста. Класифікація концепту «міста». Історія виникнення міста. Українське місто від Магдебурзького права до сьогодні.

Тема 2 Основні теорії виникнення та розвитку міст

Етнотериторіальна теорія. Теорія східного деспотизму. Теорія міста-держави. Бургова теорія. Економічна теорія. Соціокультурна теорія. Типологія міст.

Тема 3 Класична соціологічна теорія ХХ-ХХІ ст. про місто

М. Вебер: місто як особливий тип соціальних відносин. Э. Дюркгейм: суспільний розподіл праці і розвиток міст. Ф. Тенніс: місто як «суспільна» соціальність. Чиказька школа соціальної екології. Місто як середовище існування.

Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків

Льюїс Мамфорд: сутність міста. Місто як феномен соціокультурного розвитку. Специфіка соціокультурного середовища міста. Сприйняття соціокультурного середовища. Міська культура: тенденції розвитку. Місто як соціокультурний організм цивілізації. Місто як простір соціальної взаємодії. Сегрегація і поляризація в соціальній взаємодії міста. Місто як фактор переходу до цивілізації і необхідний конструкт її системного розвитку.

Змістовий модуль 2 Соціальний простір міста: управлінський потенціал

Тема 5 Міський соціум

Спільність по поселенню. Психологічна основа, та індивідуальність великого міста. Сутність блазірованості великого міста. Багатоаспектність аналізу міського соціуму. Територіально-поселенський аспект. Демографічний аспект території.

Економічний аспект. Містобудівний аспект. Психологічний аспект. Семіотичний аспект. Філософсько-методологічний аспект. Соціологічний аспект.

Тема 6 Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто

Вступні положення до вивчення міста як соціального тексту. «Писання» міста: символічне маркування міського простору, проектування «ідентичностей» на місто. Тексти про місто – конструювання образу міста. «Прочитання» міста, відображеного в ідентичностях.

Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього

Глобалізація і міста: головні тенденції розвитку. Основні варіанти постіндустріальної міської системи. Типи «інформаційного міста».

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
лк		пр	лаб	інд	с.р.	лк		пр	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Місто як об'єкт вивчення: історія, теорія, методи												
Змістовий модуль 1. Класична теорія західної соціології містобудування												
Тема 1. Теорія міста в структурі загальної соціології.	12	2	2			8	10					10
Тема 2. Основні теорії виникнення та розвитку міст	12	2	2			8	12	2				10
Тема 3 Класична соціологічна теорія ХХ-ХХІ ст. про місто	12	2	2			8	10					10

Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків	12	2	2			8	11		1			10
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8			32	43	2	1			40
Змістовий модуль 2. Соціальний простір міста: управлінський потенціал												
Тема 5. Міський соціум	12	2	2			8	20					20
Тема 6. Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто	14	2	2			10	11		1			10
Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього	16	2	4			10	16	2				14
Разом за змістовим модулем 2	42	6	8			28	47	2	2			40
Усього годин	90	14	16			60	90	4	2			84

4. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Теорія міста в структурі загальної соціології	2
2	Тема 2 Основні теорії виникнення та розвитку міст	2
3	Тема 3 Класична соціологічна теорія ХХ-ХХІ ст. про	2

	місто	
4	Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків	2
5	Тема 5 Міський соціум	2
6	Тема 6 Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто	2
7	Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього	4
	Разом	16

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері дизайну необхідних компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Історія інтер'єру» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та застосування у подальшій роботі.

Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Соціологія міста» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
- опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
- розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
- підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю, заліку або іспиту.

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Теорія міста в структурі загальної соціології	8
2	Тема 2 Основні теорії виникнення та розвитку міст	8
3	Тема 3 Класична соціологічна теорія ХХ-ХХІ ст. про місто	8

4	Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків	8
5	Тема 5 Міський соціум	8
6	Тема 6 Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто	10
7	Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього	10
	Разом	60

6. Методи навчання

Проблемне викладання лекційного матеріалу – для розвитку активної участі студентів у вирішенні поставленої задачі.

Практичні заняття – для закріплення знань, отриманих на лекціях.

Лекції – як розповідь із описовим розкриттям основних складових дисципліни.

Самостійна робота – як активний метод поглибленого вивчення дисципліни.

Консультації – як один із ефективних методів індивідуального навчання, мета якого – роз'яснення найбільш складних, незрозумілих для студентів питань.

Розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу.

Пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;

Бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;

Ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (рисунок, схеми, графіки);

Практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;

Проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

7. Очікувані результати навчання з дисципліни

Студент повинен знати основні композиційні прийоми і графічні засоби проектування об'єктів ландшафтного середовища; особливості створення об'єктів у різних архітектурно-планувальних стилях; типи садово-паркових ландшафтів.

8. Методи контролю

При контролі ритмічності навчання студентів використовуються:

- поточний контроль при експрес-опитуванні в ході лекцій;
- контроль виконання завдань до практичних занять;
- рубіжні контролю знань;
- контроль при здачі усного заліку.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
15	15	15	15	15	15	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Соціологія міста» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форм навчання / Укл.: Б.В. Гой – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. - 165с.

2. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Соціологія міста» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форми навчання / Укл.: Б.В. Гой. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2020 - 45 с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Соціологія міста» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форми навчання / Укл.: Б.В. Гой. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2020 - 44 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Арендт Х. (2000). *Vita activa, или деятельной жизни* / [пер. с нем. и англ. В. В. Бибикина; под ред. М. Носова]. – СПб.: Алетейя. 437 с.
2. Анциферов Н. П. (1926). *Пути изучения города как социального организма*. Л.: Сеятель, с.150
3. Белл. Д. (2004). *Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования* / [пер. с англ. – Изд. 2-ое, испр. и доп.]. М.: Academia, с. 788
4. Блэр А. Рубл (2004). *Стратегия большого города. Прагматический плюрализм в Чикаго «позолоченного века», Москве серебряного века и Осаке эпохи Мэдзи*. М.: Московская школа политических исследований. 456 с.
5. Бергер П., Лукман Т. (1995). *Социальное конструирование реальности*. М.: Медиум. 323 с.
6. Бенхабиб С. (2003). *Притязания культуры. Равенство и разнообразие в глобальную эру*. М.: Логос, с. 350
7. Бродель Ф. (2008). *Грамматика цивилизаций* / Предисл. М. Эмара ; [пер. с фр.]. М.: Издательство «Весь мир», с. 552
8. Бродель Ф. (1994). *Что такое Франция?* / [пер. с фр. С. Н. Зенкина, В. А. Мильчиной]. – М.: изд-во им. Сабашниковых. Кн. 1. 406 с.
9. Вебер А. (1998). *Избранное: Кризис европейской культуры*. СПб. 565 с.
URL:http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/sociologija/veber_a_izbrannoe_krizis_ev_gorejskoj_kultury/25-1-0-351
10. Вебер М. (2001). *История хозяйства. Город*. М.: Канон – Пресс, с. 574
11. Вильковский М. (2010). *Социология архитектуры*. М.: Фонд «Русский Авангард». 592 с.
12. Гейл Я. (2012). *Города для людей* / [Пер. с англ.: Токтонов А. Крост]. М.: Альпина Паблишер, с. 276
13. *Город как социокультурное явление исторического процесса* / отв. ред. Э. В. Сайко. – М.: Наука, 1995. 351 с.
14. Джекобс Дж. (2011). *Смерть и жизнь больших американских городов*. М.: Новое издательство. 460 с.
15. Дюркгейм Э. О (1996). *разделении общественного труда* [пер. с фр. А. Б. Гофмана]. М.: Канон, с. 432
16. Зеленов Л. А. (2000). *Социология города*. М.: ВЛАДОС. 192 с.
17. Кляйн Н. *Доктрина шока. Расцвет капитализма катастроф* / [пер. с англ. М. И. Завалова]. М.: Хорошая книга. 656 с.
18. Колхас Р. (2015). *Мусорное пространство*. М.: ООО «Арт Гид», с. 84
19. Коган Л. Б. (1990). *Быть горожанами*. М.: Мысль. 205 с.
20. *Культура города: проблемы развития* / отв. ред. В. Л. Глазычев. – М.: НИИ культуры, 1988. – 188 с.
21. Лефевр А. (2015). *Производство пространства* / [пер. с фр. И. Стаф; под ред. М. Великанова, А. Журбина]. М.: Strelka Press, с. 432

22. Линч К. (1982). Образ города / [пер. с англ. В. Л. Глазычев]; под. ред. А. В. Иконникова. М.: Стройиздат. 328 с.
23. Мамфорд Л. (1982). Истоки урбанизации. Появление города. Наш дом – планета Земля [сокр. пер. с англ.]. М.: Мысль, с. 383
24. Межевич М. Н. (1979). Социальное развитие и город. Философские и социологические аспекты. Л.: Наука. 170 с.
25. Митчелл У. Я++ (2012). Человек, город. М.: Strelka Press. 328 с.
26. Ольденбург Р. (2014). Третье место: кафе, кофейни, книжные магазины, бары, салоны красоты и другие места «тусовок» как фундамент сообщества / Пер. с англ. А. Широкановой. М.: Новое литературное обозрение, с. 456 – Серия: *Studia urbanica*
27. Остром Э. (2010). Управляя общим: эволюция институтов коллективной деятельности / [пер. с англ.]. М.: ИРИСЭН, Мысль. 447 с.
28. Пласа Лоу Сета (2016). Политика общественного пространства и культуры. М.: Strelka Press. 352 с.
29. Радионова Л. А. (2002). Город в социокультурном измерении. /Устойчивое развитие городов: науч.–тех. сб. / Харьков. гос. акад. гор. хоз–ва. – Киев : Техніка, Вып. 37. С. 36–39. (Серия «Экономические науки»).
30. Скотт Маккуайр (2014). Медийный город: Искусство архитектуры. М.: Strelka Press, с. 392
31. Степанов Ю. С. (1997). Константы: словарь русской культуры. М.: Языки русской культуры. 824 с.
32. Тойнби А. Дж. (2006). Исследование истории: в 3 т. / пер. с англ., вступ. Статья и комментарии К. Я. Кожурина. СПб.: Изд-во С.-Петербургского ун-та: «Издательство Олега Абышко». 1333 с.
33. Тоффлер А. Футорошок / А. И Кравченко (2004). Социология: хрестоматия для вузов. – 2–е изд. (Gaudeamus). М.: Издательство: Академический проект, с. 290–315.
34. Флорида Р. (2014). Кто твой город? Креативная экономика и выбор места жительства / [пер с англ.]. М.: Strelka Press. 368 с.
35. Фукидид. История / Фукидид ; пер. и примеч. Г. А. Стратановского ; отв. ред. Я. М. Боровский. переизд. М.: Ладомир-Наука, 1993. – 3-е изд. (Серия «Классики исторической мысли»). М.: Ладомир-АСТ, 1999. – 736 с.

Допоміжна

1. Бурдые П. (2003). Социальное пространство и генезис «классов». /Социология. Хрестоматия / [сост.: Ю. Г. Волков, И. В. Мостовая]. М.: Гардарики, 190-216 с.
2. Вахштайн В. К. (2003). Проблема темпоральных механизмов социальной организации пространства. Анализ резидентальной дифференциации. – Социолог. образование. — Т. — 3. — № 3. URL: <http://sociologica.hse.ru/Articles.html> (дата звернення: 01.12.2017)
3. Глазычев В. Л. (1998). Изменения в культуре города: проблемы и парадоксы / Культура города: проблемы развития. М.: НИИ культуры, с. 7–36

4. Зиммель Г. (2002). Большие города и духовная жизнь. Логос. — № 3-4 (34). С. 112. / Электрон. версия печат. публ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ruthenia.ru/logos/number/34/02.pdf>;
<http://magazines.russ.ru/logos/2002/3/zim.html>;
5. Зиммель Г. (2002). Флоренция. Логос. — № 3-4 (34). С. 87-91. / Электрон. версия печат. публ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://magazines.russ.ru/logos/2002/3/zimmflor.html>
6. Зиммель Г. (2002). Венеция. Логос. — № 3-4 (34). С. 92-96. / Электрон. версия печат. публ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://magazines.russ.ru/logos/2002/3/zimven.html>
7. Желнина А. Публичное пространство в социологии города. Проблемы публичного пространства в Петербурге: лекция / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.urbanclub.ru/?p=89>
8. Котельников В. С. Мультикультурализм для Европы: вызов иммиграции / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.antropotok.archipelag.ru/text/a263.htm>.
9. Лотман Ю. М. (1992). Семиотика культуры и понятие текста. Избранные статьи. Т.1. Таллинн, 129-132 с.
10. Малахов В. Культурный плюрализм versus мультикультурализм / В. Малахов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.ruthenia.ru/logos/number/2000_5_6/2000_5-6_01.htm.
11. Радионова Л. А. (2007). Образ города в социально-философском осмыслении / Г. С. Сковорода і образи філософії: зб. наук. статей. Харків, с. 178-183.
12. Радионова Л. А., Сницар Н. В. (2007). Пространство и время в архитектуре в историко-философском контексте. Коммунальное хозяйство городов: науч.–техн. сб. Харьков. гос. акад. гор. хоз-ва. Киев: Техніка, Вып. 79, с. 423–427. (Серия: Технические науки и архитектура).
13. Радионова Л. О. (2008). Місто в мінливому світі. Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: зб. наук. праць. Донецьк, с. 293–299.
14. Радионова Л. А. (2008). К вопросу о методологии управления городом / Проблемы и перспективы развития жилищно-коммунального комплекса города: материалы VI междунар. науч.-практич. конф.: М.: МИКСиС, с. 113-117.
15. Радионова Л. А. (2009). Онтологический статус города / Гуманітарний часопис : зб. наукових праць. Харків: ХАІ,– №1, с. 61-67.
16. Радионова Л. А. (2015). Город как социальная система: хрестоматия / Харьков. нац. ун-т город. хоз-ва им. А. Н. Бекетова. Харьков: ХНУГХ им. А. Н. Бекетова. 163 с.
17. Радионова Л. А. (2018). Право на город: философский контекст / Scientific challenges economic and legal challenges : спеціальне видання економіко-правові виклики 2018 року. Львів: Національна академія наукового розвитку. – НАНР. 145-48 с.
18. Радионова Л. О., Радионова О. М. (2017). Мономісто: управління модернізацією / Економіка, фінанси, облік та управління: оцінка та перспективи

розвитку в Україні та світі: зб. тез доповідей Міжнародної науково–практичної конференції (Полтава, 22 грудня 2017 р.): у 3 ч. Полтава: ЦФЕНД. Ч. 1. 59-61 с.

19. Радионова Л., Радионова О. (2018). Экзистенциальный смысл концепта «город» / Категориальный аппарат исследований институциональных дискурсов как комплексная система (опыт моделирования): профессиональная коммуникативная личность в институциональных дискурсах: тез. докл. междунар. круглого стола, Минск, 22–23 марта 2018 г. / Белорус. гос. ун-т; [отв. ред. О. В. Луцинская]. Минск: БГУ, с. 74–77.

20. Радионова Л. А. (2018). Креативный город как императив креативной экономики / Матеріали Х Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції «Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток». Тези доповідей. Частина 2. Харків: ХНУБА, с. 150–152. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://econ2016.krasalex.com/wp-content/uploads/2018/04/Part_2_Xconf.pdf

21. Тённис Ф. (1998). Общность и общество / Социологический журнал.– № 3–4., с. 207–229. [Электронный ресурс]. Электрон. Версия печат. публ. – Режим доступа: http://www.fidel-kastro.ru/sociologia/tennis_ob.htm

22. Эра глобализации: изменения императивов, стратегических целей, контуров мироустройства. Практична філософія, 2001. – № 2., с. 2-117.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського URL: www.dnpb.gov.ua/

3. Бібліотека українських підручників URL: <http://pidruchniki.ws/>